

literatura
XAVIER ALIAGA

L'escriptora francesa Maylis de Kerangal (Toló, 1967) alimenta una trajectòria ben complida i que ja és coneguda a casa nostra (l'any 2015 va guanyar el Premi Llibreter per 'Reparar els vius', publicada també en Angle Editorial). Amb 'Un món a l'abast de la mà' desplega un domini imponent dels recursos narratius i expressius per contar una curiosa història iniciàtica.

La plasticitat literària de l'art decoratiu

Un món a l'abast de la mà

MAYLIS DE KERANGAL

Angle Editorial
Barcelona, 2020
249 pàgines

És Maylis de Kerangal una autora ben conscienciosa a l'hora de documentar i construir els seus edificis literaris. En *Reparar els vius*, una novel·la sobre la donació d'òrgans, l'autora desplega un important esforç per comprendre i explicar el que es movia al voltant d'una matèria delicada de la qual extreia suc tirant de talent i ofici. "El tema, un trasplantament de cor, *a priori* no és ni fàcil ni atractiu, però Maylis de Kerangal aconsegueix crear tot un món al voltant que t'arrossega. La primera escena de la novel·la és un grup de joves practicant surf, i quan l'acabes tens la sensació que l'autora t'ha portat a això, a agafar l'onada i mantenir l'equilibri sobre ella", explicava l'editora de l'edició catalana, Rosa Rey.

Amb *Un món a l'abast de la mà*, Kerangal assalta una temàtica molt més amable i —això és important— bastant poc abordada en la literatura, el de l'art decoratiu. Els escriptors i les escriptores (també els cineastes) sovint es deixen enlluernar pels focus de l'art amb majúscules, la producció que ocupa els llocs de privilegi dels museus. Històries al voltant d'artistes fascinants, biografies tèrboles i contradictòries, que basculen entre l'èxit i el fracàs rotund, amb dificultats relacionals i molta substància narrativa. No

interpreteu tot això en clau irònica: siga sobre existències reals o fictícies, és un univers suggestiu, un filó per als cercadors de llavorettes d'or literàries.

El mèrit i l'encert de Kerangal és fugir dels esquemes mastegats i centrar-se en l'art del *trompe-l'oeil*, l'il·lusionisme de l'engany amb tècniques pictòriques, aplicat sovint amb un esperit decoratiu. Tècniques de les quals es beneficien unes altres arts com les del cinema. Un institut de pintura de Brussel·les, en el qual coincideixen els protagonistes de la novel·la, Paula, Jonas i Kate, joves en l'edat de la indeterminació i la recerca del seu cau en el món, serveix com a primer escenari d'una història iniciàtica. Un relat de recerca de les respectives veus artístiques a través d'una opció estètica que l'entorn dels joves interpreta com una renúncia a l'art "de veritat" barrejada amb les experiències relacionals i, de vegades, de subsistència.

El primer centenar de pàgines centrat després d'un flaixbac introductor en l'etapa formativa dels protagonistes —artística però també humana— és atractiva; té la cocció exacta entre força i tendresa, i resulta interessant pel que té de revelar als lectors un univers que gairebé tots desconexem. Així i tot, la història agafa més vo-

música

Xavier Aliaga ens acostava a l'esperat retorn discogràfic de Blaumut, '0001'

teatre

Foguet critica la versió teatral del TNC sobre 'Solitud', la novel·la de Caterina Albert

disseny

Pilar Parcerisas escriu sobre l'exposició de surrealisme i disseny al CaixaForum

lada quan el grup es disgrega a la recerca d'eixides professionals. Tal vegada perquè els referents són més propers i identificables, resulta especialment suggeridor, i per moments interesantíssim, el periple de Paula en els estudis Cinecittà de Roma, la ciutat del cinema en la qual troba el joc amb la il·lusió pictòrica, plasmada en l'art efímer dels decorats, que anava cercant. Tot i que també resulta interessant l'experiència de treballar en la rèplica d'unes pintures rupestres a Lascaux. Passatges relatats amb un punt il·lustratiu, sense pedanteria ni grans ostentacions documentals, posant sobre el tauler el joc de referències precís i escaient.

Val a dir que Kerangal no conta el que entendríem per una gran història, amb cometes. No hi ha grans revelacions ni secrets, no hi ha girs estratosfèrics ni un final espantós i il·luminador. Tant se val. Perquè el trajecte narratiu es beneficia d'una escriptura elegant, llegidora i fluïda, molt orgànica, però atapeïda de detalls i connexions. Una aparent naturalitat que amaga una prosa d'una enorme plasticitat i sentit de la sinestèsia, en consonància amb el món que descriu. "Ens podríem demanar com pot ser que la jove Paula Karst, la filla mitjana, protegida, rutinària i, francament, bastant gandula, de les que passen la major part del seu temps a la banqueta d'un cafè entre altres com elles, cada parcel·la de la seva existència escumejant dins l'express amb aquella barreja de gràcia i vacuïtat que raneja amb el geni; que aquesta estudiant brusca i diletant, per a qui el futur s'havia de quedar arraulit en un esfumat, es va ficar de cap al gran taller de la rue du Métal, o més ben dit s'hi va llançar", escriu al principi de la novel·la per descriure de manera punyent un dels seus personatges.

Una expressivitat en la qual té molt a veure el treball del traductor, Jordi Lloret, capaç de fer lluir en català la prosa eloqüent de l'autora. Una novel·la deliciosament escrita sobre l'art i la vida. En majúscules amb aparença minúscula.

@xavialiaga

Maylis de Kerangal

FRANCESCA MANTOVANI / EDITIONS CALLIMARD

Raquel Ricart Leal
Les ratlles de la vida

34 Pàgs. 4a. edició

LES RATLLES DE LA VIDA
de RAQUEL RICART LEAL

NOVETATS 3i4
Edicions Tres i Quatre / València

Pots seguir-nos a
Facebook i Twitter

Visita la nostra botiga virtual
en www.tresiquatre.cat